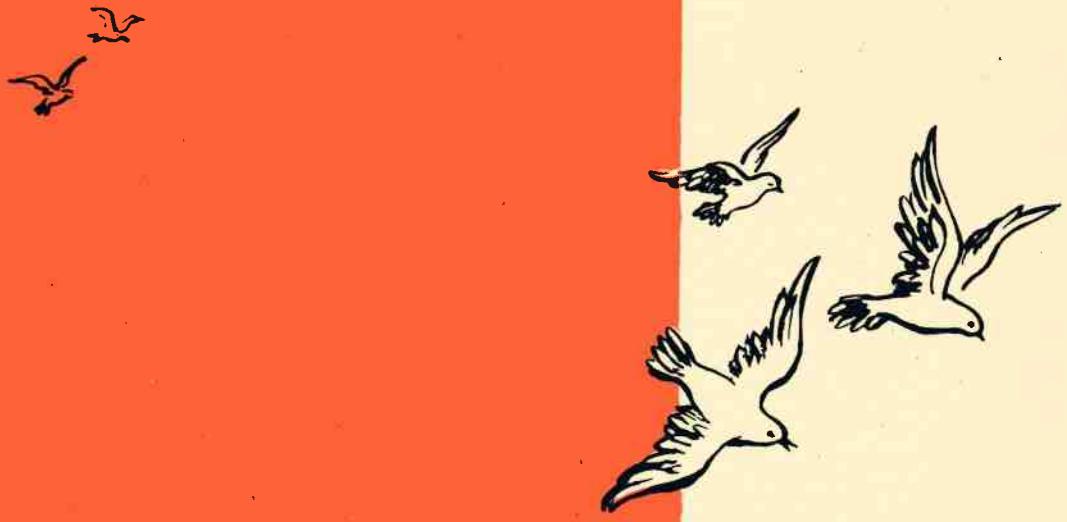

A. MATUTIS

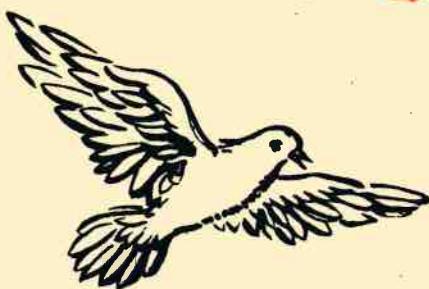
VAIVORIYSSTE
EŽERIA,
SEMIA

A. MATUTIS

VAIVORYKŠTE EŽERA SEMIA

PIEŠINIAI
I.ŽEMAITYTĖS

VALSTYBINĖ GROŽINĖS
LITERATŪROS LEIDYKLA

VILNIUS

1 9 5 8

BIJŪNĖLIS ŽALIAS

Raitos ilgas kelias
Tarp plačių arimų.
Bijūnėlis žalias
Prie kelužio rymo.

Gintarėliai rieda —
Skaisčios rasos byra,
O bijūno žiedas
Ant vartelių svyra.

Raitos ilgas kelias
Per kalvas, per klonų...
Bijūnėlis žalias,
O žiedai raudoni.

DEBESÉLIŲ TILTAS

Debesélių baltas tiltas
Tiesiasi viršum Neries.
— Ei, pietų vėjeli šiltas,
Kur plauki tu, kur iries?

— Ko tu baldais ant tiltelio?
Ko lakstai tarp debesų?
— Aš tiesiu šilkinį kelia,
Baltus debesis nešu.

Debesélių baltas tiltas
Tiesiasi viršum Neries.
Tuoj lėktuvas mano tvirtas
Ten prieš saulę sužérés.

KUR BĒGO OBELĒLĖ

Ten, kur Nemunas auksinis
Bangėles skalauna,
Mes pakrantėj pasodinom
Obelėlę jauną.

Ankstų rytą saulė kėlė,
Maudės tarp bangelių.
Skleidė tiesė obelėlę
Daug žalių šakelių.

Ne vėjeliai šniokštė ūžė,
Ne audra virš šilo:
Kišo Nemune bangužė,
I pakrantę kilo.

Bēgo bēgo obelėlė
Nuo bangų auksinių,
Šimtą mylių nusikélė
Už žalių pušynų.

Rado čia žemelę purią
Ir linksma sustojo:
Sužydės prie Kauno jūros
Obelis žalioji.

GENIŲ KALVĖ

Mes neturime priekalo
Replių nei plaktukų,
Tik vis kalam,
Kalam, kalam —
Tuku-tuku-tuku!..

Baltas beržas — mūsų plienas,
Snapas — tai plaktukas.
Darbininkai
Mes kiekvienas —
Tuku-tuku-tukul!..

Kirmėlaitės juodagalvės
Eglę graužė, tuko...
Tai darbelio
Buvo kalviams —
Tuku-tuku-tuku!..

Dirbo triūsė išsijuosę
Darbštūs margaspalviai.
Eglynėlis
Ačiū ošia
Žalio miško kalvei.

NEMATYTAS BARAVYKAS

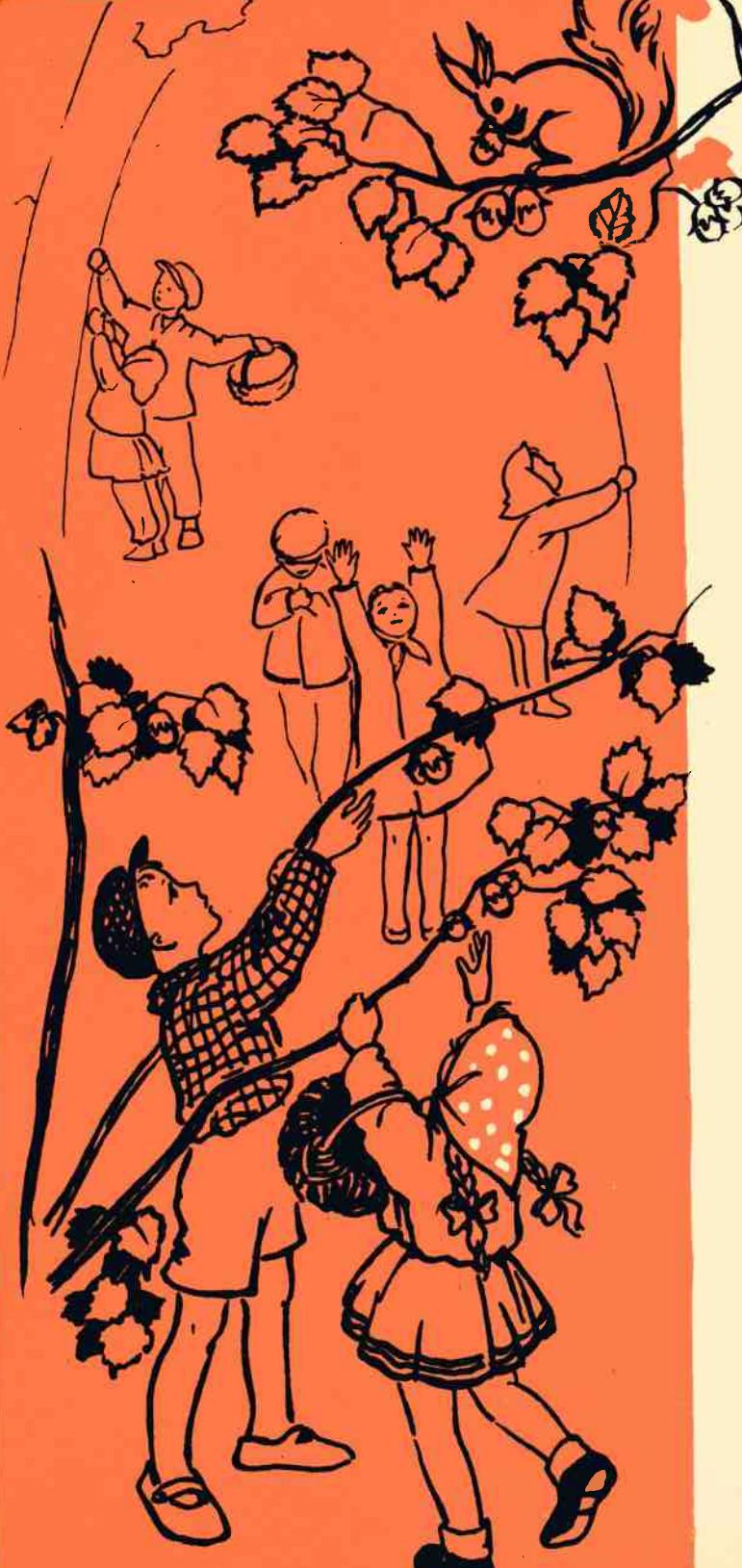
— Ei, pavyko, tai pavyko
Šitą rytą:
Suradau aš baravyką
Nematyta!

Kur jūs rasit grybą tokį
Rudkepurį?
Nori juokis, nori šoki
Ant kepurės.

Kur jūs rasit tokį grybą
Storakotį?
Eglynėlių teks daugybe
Išieškoti.

— Ei, pavyko, tai pavyko
Šitą rytą:
Suradau aš baravyką
Nematyta!

DAINELĖ APIE RIEŠUTUS

Ant lazdynų, ant aukštų
Kybo kekės riešutų.
Vai-tai-tai,
Vai-tai-tai,
Gintariniai riešutai!

Voverytė riešutaus,
Nė šakytės nenulauš:
— Strykt-pastrykt,
Strykt-pastrykt!..
Reikia ir vaikams palikt.

Dunda ūžauja miškai,
Renka riešutus vaikai.
Vai-tai-tai,
Vai-tai-tai,
Juos ir klausia riešutai:

— Ar norėsit riešutų?
Jūs po metų, po kitų?
— Norim daug,
Daug gerų
Riešutų kaip gintarų.

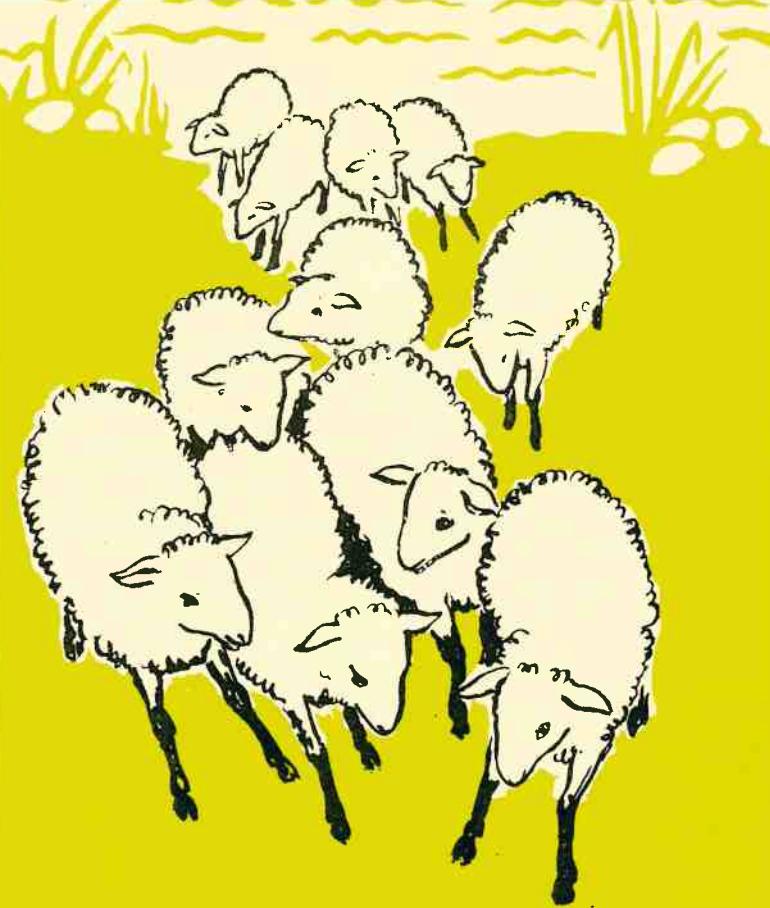
— Lenkit lenkit šakeles,
Rinkit skinkit kekeles!
Vai-ku-kū!
Vai-ku-kū!
Mums nelaužykit šakų!

ZUVYS

Prie namuko
Teka upė,
Ant lieptuko
Vytas tupi.

Meškerytė
Jo ilga,
Kaip katytės
Uodega.

Į plūdelę
Žvalgos vis,
Traukia iš vandens
Žuvis...

VEIDRODĖLIS

Supasi upelio
Sidabrinės vilnys.
Strykt-pastrykt avelės
Mano baltavilnės.

Vandenį jos geria
Ir į dugną žiūri,
O dugne pamato
Visą savo būrį.

Trepteli kojelėm,
Šoka, nusigasta.
Strykt-pastrykt ir bėga
Tekinos į kraštą.

Teka sau upelis,
Mirkuliuoja vilnys.
Bijo veidrodėlio
Mano baltavilnės.

BERŽELIS

Saulutė auksą pažeria
I bangeles žalias.
Berželis palei ežerą
Sūpuoja šakeles.

— O kam, šakelės žaliosios,
Nulinkot lig vandens?
— Pietų vėjelis keliasi —
Šukuos mus ir kedens.

— Kam ošiat šnarat, ilgosios,
Kai prausia jus lletus?
— Papuošime sužvilgusios
Mes ezero krantus.

Saulutė auksą pažeria
I bangeles žalias.
Berželis palei ežerą
Dainuoja daineles.

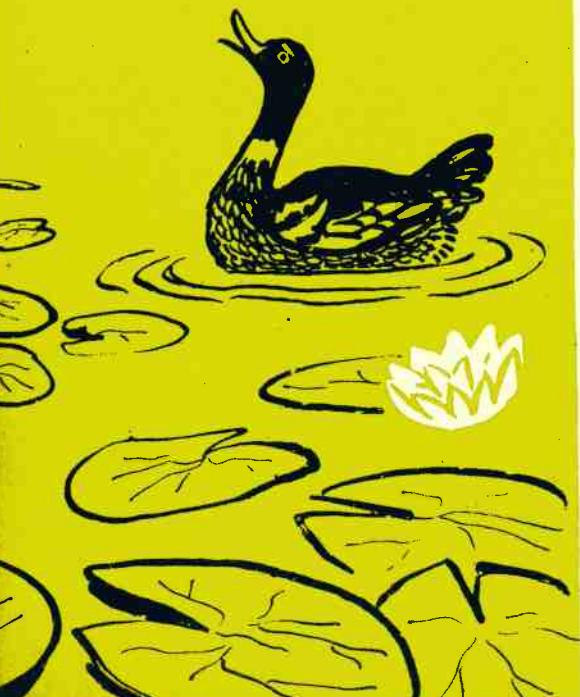
RAIBA ANTELĖ

Supa kaip skiedrelę
Ją bangą tyki.
— Ko, raiba antele,
Ežere kryki?

Gal išdraskė gūžtą
Vanagas lakus?
Gal lietusis plūsta
Raibus ančiukus?

— Ne audra, ne vėjas
Ūkauja ryte:
Lapė sukinėjas
Ežero krante.

Raibuonėliai žvalūs
Ten, paežery.
Grjžkite, sūneliai,
Grjžkit — kry-kry-kry!..

VANDENS LELIJA

Baltais sparnais žuvėdros moja,
Bangas pažadino aušra:
— Pražydo lelija baltoji —
Žydriųjų ežerų dukra!

Išskleidus žiedlapius skaisčiuosius,
Lyg gulbė ji — balta, tyra.
— Sveika būk!.. —
Skaidrios bangos ošia, —
Gražiausia ežero dukra!

KOPŪ ZOLYTĖ

Mane užpylė smėlis
Banga gintarine,
Geltonais akmenėliais
Užbarstė jis mane.

Užpustė lakios kopos
Kaimelį pamarių,
O aš, virš jo iškopus,
Į Baltiją žiūriu.

Linksmai žéruoja jūra
Ir glaudžias prie manęs.
Žalia bangužė gūra
Į smiltis auksines.

SVEIKI!

— Sveika, guria žalioji
Ant Nemuno krantų!
Mane iš tolo moji
Visom šakelėm tu.

Glaudžiuosi prie pušelės,
Atėjus į svečius.
Jos garbanėlės žalias
Man glosto plaukučius.

Berželiai baltmarškiniai
Ištiesia man kasis,
Ir barsto ąžuolynai
Sidabrines rasas.

*

— Sveiki ir ežerėliai —
Brolužiai mylimi,
Ką nešat seserėlei
Sparnuota vilnimi?

— Auksinę žuvį, sese,
Žalių šilkų gijas.
Pabersim tau atnešę
Baltąsias lelijas

Jiems skarele pamoju,
Nubégu aš greita.
Man glaudžiasi prie kojų
Švelni bangų puta.

— Sveiki, kalneliai broliai!
Ir jums tiesiu rankas.
Parodykit man toliuos
Sraunias upes, lankas...

Vai, ošia šnara upės,
Guria tyki tyki...
Ir šníbžda mano lūpos:
— Sveiki! Sveiki! Sveiki!

TÉVIŠKĖ PRIE NEMUNO

Téviškėlę aš turiu,
Nemunu apjuostą.
Su dangum melsvai žydriu
Ir sesutės juosta.

Ten, kur ant kalvų aukštų
Žalios pušys šnara,
Ten, kur ménuo iš skliautų
Žvaigždeles mums beria...

Ten, lopšely supami,
Plojome rankutėm,
Ten auksiniam židiny
Kibirkštélę pütém.

Saulé ritasi šviesi,
Ritas per pasaulį...
Téviškélés languose
Kiekvienam po saulę.

Jos upeliuose srauniuos
Kiekvienam po dangų,
Ir lakštutė padainuos
Po kiekvienu langu.

Visados mylésim ją
Kaip žvaigždelę dailią:
Ten mamytés širdyje
Kiekvienam po meilę...

GRANATA

Aš toli metu granatą,
Dar toliau ją draugė meta.
Čia ne ta
Granata,
Kur susprogsta
Numesta.

Lakios kregždės suka ratą,
Neria drąsiai pro granatą:
Čia ne ta
Granata,
Kur susprogsta
Numesta.

Šypsosi dangaus mėlynė,
Saugo taiką mums Tėvynė:
Ne, nebus
Numesta
Čia fašistų
Granata!

BAUBAS

Tamsuma namelį gaubia.
Mes pro langą žiūrim.
Vytas sako:
— Vaikai, baubas
Būbauja už durų...

Stasė rangosi ant suolo,
Kojeles parietus.
Aš čiumpu už rankos brolij:
— Einam pažiūrėti!

Noriu baubą pamatyti,
Juodą, pilktą, niūrų...
Eikime tuoju, brolyti,
Pažiūrėt už durų.

Žibintuvą brolis ima,
Aš velkuos švarkiuką.
Žengiam pro duris į kiemą,
Girdim — véjas ūkia.

— Kurgi baubas? —
Klausiu brolij.
— Nežinau... —
Jis sako.
Véjas kaukia, ir iš tolo
Mirga Paukščių Takas.

PRIE TURISTŲ LAUŽO

Grigo Ratai atvažiavo
Pagirin su naktele.
Palapinės šalia klevo
Snaudžia rūko patale.

Vidur miško,
Ant kalnelio
Laužas dega, —
Aš budžiu.
Šlamesj lapelio žalio,
Skruzdėlės žingsnius girdžiu.

Kas čionai su žiburiukais
Slenka į palapines?
Atneša jonvabaliukai
Žvakeles man auksines.

Atpupsi ramus eželis
Prie ugnelės susišilt.
Lapė traukiasi į šalį —
Bijo uodegą nusvilt.

Kas ten ąžuolėlyj ūkia?
Žiba akys...
Gal vilkų?
Ne — pažistu:
— Pelėdžiuke,
Neišgąsdinsi vaikų!

Šlamesj lapelio žalio,
Skruzdėlės žingsnius girdžiu...
Vidur miško,
Ant kalnelio
Laužas dega, —
Aš budžiu.

GERAS VADAS

— Kas čia eina?
Ką čia veda?
Traukitės iš kelio! —
Žengia septintokas Tadas
Ir vaikai darželio.

Ne į mūšį
Eiti žada
Jie žaliu pušynu:
Į darželį lydi Tadas
Vaikučius kaimynų.

Išlygiavo išrikiavo
Jis koloną šaunią:
— Žengte marš!
Iš gatvės savo
Pulkas iškeliauna.

Mažiukus už rankų veda:
— Dainą, vyrai, dainą!.. —
Žmonės sako:
— Geras vadas,
Darniai pulkas eina!..

MATAS AKROBATAS

— Pažiūrėk, kaip atsistoju —
Ir be rankų,
Ir be kojų:
Niekas taip nesugalvos —
Stoviu pievoj
Ant galvost..

Giriasi, didžiuojas Matas:
— Aš — kaip cirko akrobatas!..
Kam man mokslų didelių —
Cirke dirbtį aš galiu!..

Atvažiavo „Kolorado“,
Ir nebuvo klasėj Mato:
• Pas direktoりų šio cirko
Kūlversciu jisai įvirto.
Ritinėjasi aplink:
— Ei, direktoりau, priimk!..

- Tas ir klausia mandagai:
- Kiek gi klasių tu baige?
- Pabaigiau... visas **klases** —
Pernai
pabaigiau
Šešias!..

Ir direktorius jam taria:
— Gausim akrobatą gerą...
Tik pabaiki ne šešias,
O tikrai visas klasses.

SAULUTÉ

Nemato saulės jo akutės,
Mišku,
upelių
ir gellių.

Todėl vedu aš už rankutės
Per pieveles ji takeliu.

I saulę rankeles ištiesės,
Jis skrenda,

bėga tarp žiedų:

— Žiūrėk, koks šiltas takas tiesias,
Tiktai saulutės nerandu...

Aš vėl imu ji už rankutės
Ir priglaudžiu arti arti.

Jis sako:

— Tu man kaip saulutė,
Nes man ir šildai, ir švieti!..

AŠ BĒGU, MAMYTE

— Kas man kaip saulytė
Šypsosis ir švies?
Aš bēgu, mamyte,
Artyn prie tavęs.

— Kas man kaip gelytė
Gražiausia žydės?
Aš bēgu, mamyte,
Prie tavo širdies.

— Kas man kaip žvaigždutė
Auksinė žéruos?
Žvaigždutės — akutės
Mamytės geros.

— Kas man kaip saulytė
Takeli nušvies?
Aš bēgu, mamyte,
Artyn prie tavęs.

VASARUŽĖS SNIEGAS

Zinau mamytės dainą:

— Maža našlaitė bėgo
Parnešt žiemužės šėko,
O vasaružės sniego...

O kur tą baltą sniegą
Ji ras žalioj pievelėj?
Našlaitė bėga bėga...
Vėjeliai plaukus velia.

*

Miegu aš prie langelio.
Pro jį kiekvieną rytą
Saulutė aukso ratą
Į kambarėlį rita.

Už lango klevas šlama,
Aš prabundu iš miego.
Žvelgiu į kelią:
— Mama,
Kiek vasaružės sniego!...

Pažvelk, brangi mamyte,
Baltuoja visas kelias!

— Ne sniegas ten, dukryte —
Avelės ten, avelės...

Pašoku iš lovutės,
Į lauką greit išbėgu
Ir atnešu ant rankų
Daug vasaružės sniego...

ZVĒRELIŲ NORAI

Šerniukas,
Lapiukas
Ir kiškis žvairyς,
Pas medį
Susėdę,
Sau kalbasi trys.

Pirmasis
Šerniukas suniurna:
— Kriu-kriu! ..
Kiek daug gerų norų,
Draugai, aš turiu...

Norėčiau,
Kad rinktų
Vaikai man giles,
O ąžuolas linktų
Prie mano knyslės...

Kriu-kriu!..
Kad ir bulvių
Mergaitės prikastų,
Medžiotojai
Namą
Suręstų
Iš rastų...
Pernykščiuose lapuos
Gulėčiau nutukęs...

— Na, ką jis čia plepa! —
Sušuko lapiukas.
— Klausykite, vyrai,
Klausykite, broliai!..
Aplink visą girią
Iškasčiau aš olą:
Skalikai įbėgtų,
Tamsoj pasiklystu,
Nors kauktų ir rėktų,
Atgal neišlistu...

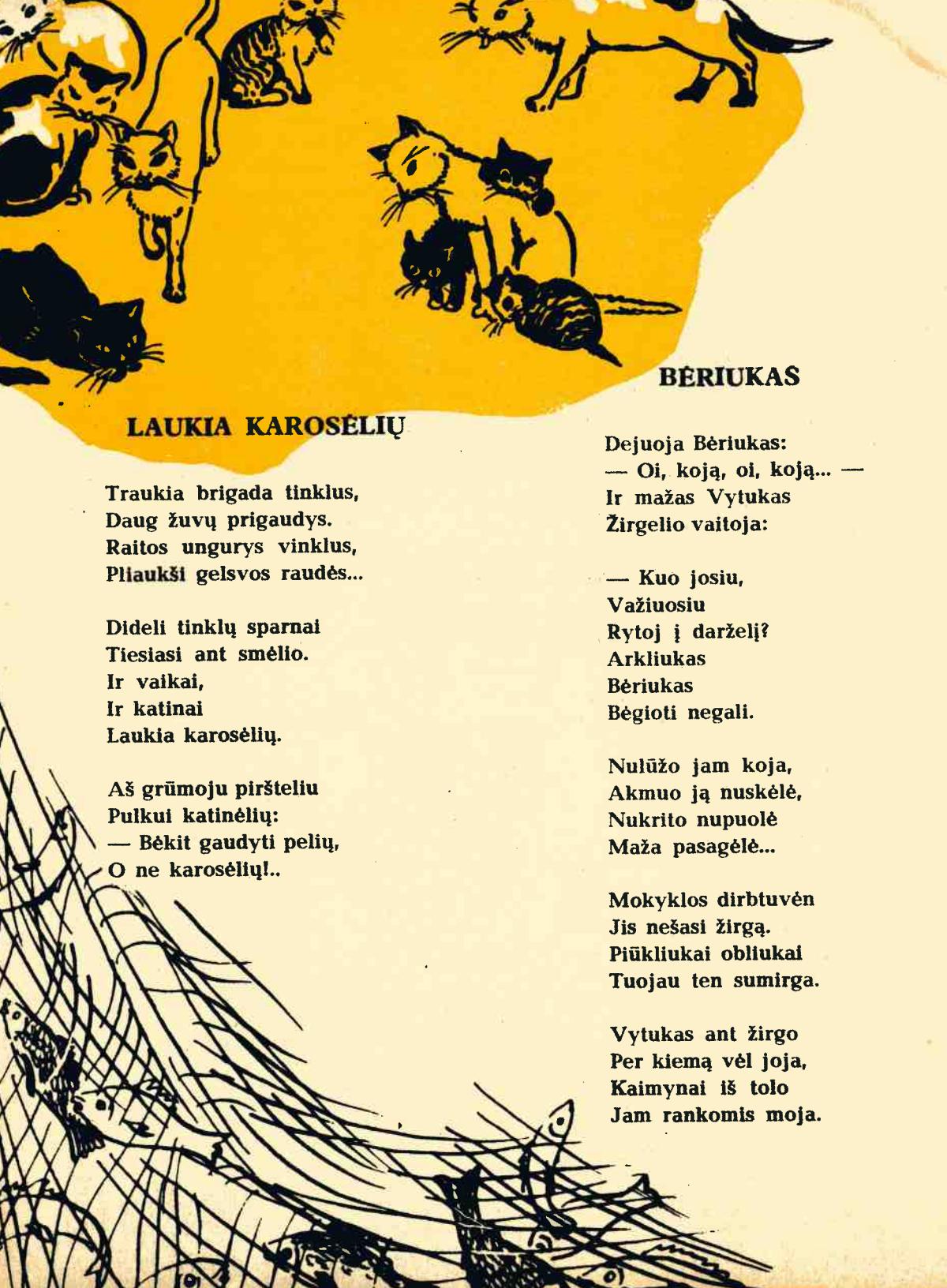
Oloj būtų šimtas
Riebiausią gaidžių.
Gulėčiau, pakrimtęs
Kulšelių saldžių...
Tai bent mano norai!..
Kiškeli, ar ne?!

— Geri,
Bet prašau
Išklausyti mane:
Aš mažas, bet noru
Turiu didelių...
Draugai, aš nenoriu
Namų ir olų:
Norėčiau,
Kad želtų
Kopūstai ant sniego,
Kad šunys
Nekeltų
Iš saldžiojo miego...

Kad šautuvas šautu
Pilkuosius vilkus
Ir kulkos nukautu
Piktus skalikus...
Norėčiau aš, vyrai,
Ir morkų daugiau!.. —

Staiga vidur girios
Skalikai — au-au!..
I tankmę žvėreliai
Šuoliavo strakséjo,
O norai — noreliai
Visiems išdulkéjo.

BĒRIUKAS

LAUKIA KAROSÉLIŪ

Traukia brigada tinklus,
Daug žuvų prigaudys.
Raitos ungurys vinklus,
Pliaukši gelsvos raudės...

Dideli tinklų sparnai
Tiesiasi ant smėlio.
Ir vaikai,
Ir katinai
Laukia karoséliū.

Aš grūmoju piršteliu
Pulkui katinéliu:
— Békit gaudyti pelių,
O ne karosélių...

Dejuoja Bériukas:

— Oi, kojā, oi, kojā... —
Ir mažas Vytukas
Žirgelio vaitoja:

— Kuo josiu,
Važiuosiu
Rytoj į darželį?
Arkliukas
Bériukas
Bégioti negali.

Nulūžo jam koja,
Akmuo ją nuskélė,
Nukrito nupuolė
Maža pasagélė...

Mokyklos dirbtuvén
Jis nešasi žirgą.
Piükliukai obliukai
Tuoju ten sumirga.

Vytukas ant žirgo
Per kiemą vėl joja,
Kaimynai iš tolo
Jam rankomis moja.

VIŠČIUKŲ MAMA

Tarsi šilko kamuoliukai —
Žvalūs, vikrūs ir greiti —
Cip — cip — cip!..
Gelsvi viščiukai,
Iš peryklos parvežti.

Juos paleido į vištide,
Į gardelį už sietų.
Senės vištos, vos išvydo,
Karksi tuož balsu piktu.

Pasipūtus Kanapėtė
Kudakuoja pykdama:
— Ei, mašinos išperėti,
Kur jūs tėtė?
Kur mama?!

— Štiš, kuoduotės!..
Štiš iš kelio! —
Sušukau bebėgdama.
Aš pabersiu jiems kruopelių,
Aš pabūsiu jų mama!

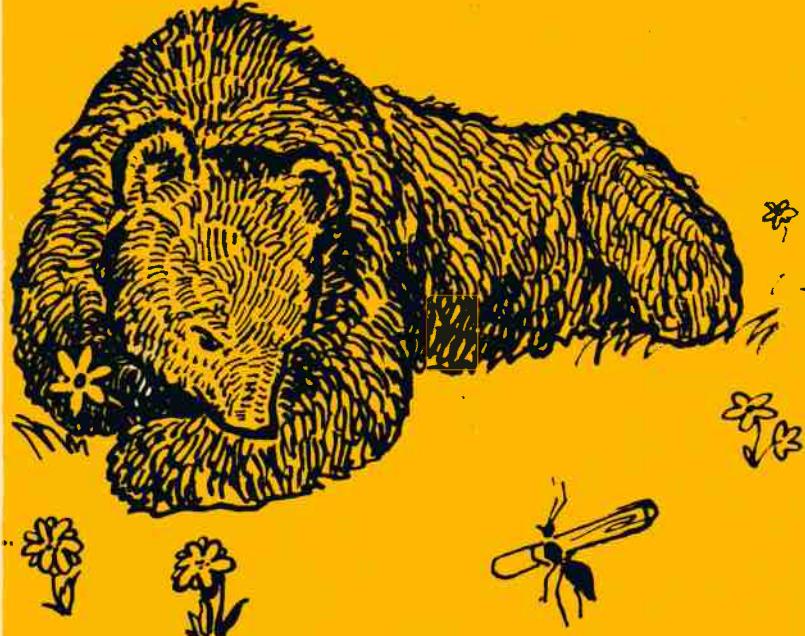

PONAIČIUKAS

Guli lovoje
Kačiukas
Po šiltu patalėliu.
Storas
Tartum ponaičiukas —
Kniaukia:
— Mama, duok pelių!..

— Miau!..
Atnešk man pieno balto!..
Muri!..
Apauki batukus!..
Greit aprenk
Kelnaitėm, paltu!..
Noriu žaist —
Pakviesk vaikus!..

Tupinėja
Sesés, broliai,
Béga šen ir ten
Mama.
Ir staiga...
Pelé įpuolė
Į lovelep
Cypdama...
Strakt kačiukui
Ji ant sprando
Ir... įkando.

DIDŽIAUSIAS TINGINYS

Juoda
Mažytė
Skruzdėlytė
Su eglės spygliuku žalliu
Keliavo miško takeliu.

Pavėsy
Meškinas gulėjo
Ir skruzdėlytė
Pastebėjo.

— Sakyk, neužauga juodoji!
Kur tu skubi,
Kur tu réplioji?

— Naujus namus
Statyt skubu.
Manės dar laukia
Daug darbų...

— Geriau prisėstum
Sau prie tako... —
Rudasis meškinas
Jai sako:

— Patinginiautum,
Pagulėtum —
Kaip aš —
Iš karto pastorėtum:

Matai —
Nedirbu,
O esu
Žveris
Didžiausias
Iš visų!..

Jam tarė
Skruzdėlė drąsi:
— Didžiausias...

tinginys esil

KAIP KATINĖLIS SKRAIDĖ

Rainiukas —
Mažas katinėlis —
I medį
Pirmą kartą
Lipo.
Jis vargo,
Raitė uodegėlė,
Kojytės kreivos
Pynės, krypo.

Įkopeš ažuolan,
Aukštai,
Sušuko:
— Mama,
Ar matai?!

Pradësiu aš
Kaip voverytė
Miškų viršūnemis
Skraidiyi.

Pažvelk — skrendu
Viršum miškų!.. —
Budinkt!..
Ir krito
Nuo šakų.

TUOJ IR RYTOJ

Trys vaikiukai
Pelėdžiuukai
Ant šakos susėdo.
Juos visokių
Mokslų moko
Motina pelėda.

— Parašykite
Ant lapo
A ir B, vaikeliai...
— U, mamyte,
Skauda snapą!..
— Man nagelį
Geliai!..
— Nerašykim
Raidžių tuoj —
Parašysime
Rytoj!..

— Tai skaitykime, — pasakė
Motina pilkoji.
— Man, mamyte,
Skauda aki!..
— Man, mamyte,
Koją!..
— Neskaitykim,
Mama, tuoj...
Paskaitysime
Rytoj...

Atnešė pelėda
Pele,
Atsisėdo
I pušelet.
Pelėdžiokai
Net pašoko:
— Duok, mamyte,
Pele tuoj!..
Bet dabar pilka mama
Šukteli nulékdama:
— Pele
gausite
rytoj!..

METŪ PASAKA

Pavasaris — broliukas,
Paukšteliai jo draugai,
Ir pumpurėlis trūkės
Jiems šypsosi smagiai.

Sesutė vasarėlė
Gelyčių suknele.
Laukai, miškai ir gélės
Dainuoja — tra-lia-lia!..

Ant rudenio kepurės
Geltoni riešutai,
Ir obuoliukas žiūri,
Užlipęs ten aukštai.

Žiemužė su rogtėm
Ir ledo žvakute,
Su pirštinėm baltutėm
Ir ledine skraiste.

ZALI BATUKAI

Žali pavasario batukai
Su žibuoklėlių sagute.
Pas mus atbėgo kaip kiškiukas
Pavasarėlis ristute.

Atbėgo greitai per palaukę,
Per žalią girią, arimus.
Auksiniai upeliukais plaukė
Tiesiog, tiesiog, tiesiog į mus.

Įkėlė inkilus į klevą,
Varnėnus pakvietė namo,
Suribuliavo sužaliaivo
Plačiuos laukeliuose želmuo.

Tolyn vis bėga kaip kiškiukas
Pavasarėlis ristute...
O jo žali žali batukai
Su žibuoklėlių sagute.

LIETUČIUI LYJANT

Jau sutirpo ledo tiltas,
Pa-pa-pa... lietus šiltas.
Paupy pabudo gélés.

Pagirėly ne pusnynai,
Tai ériukai šjmetiniai —
Opa-pa! lig saulužélės.

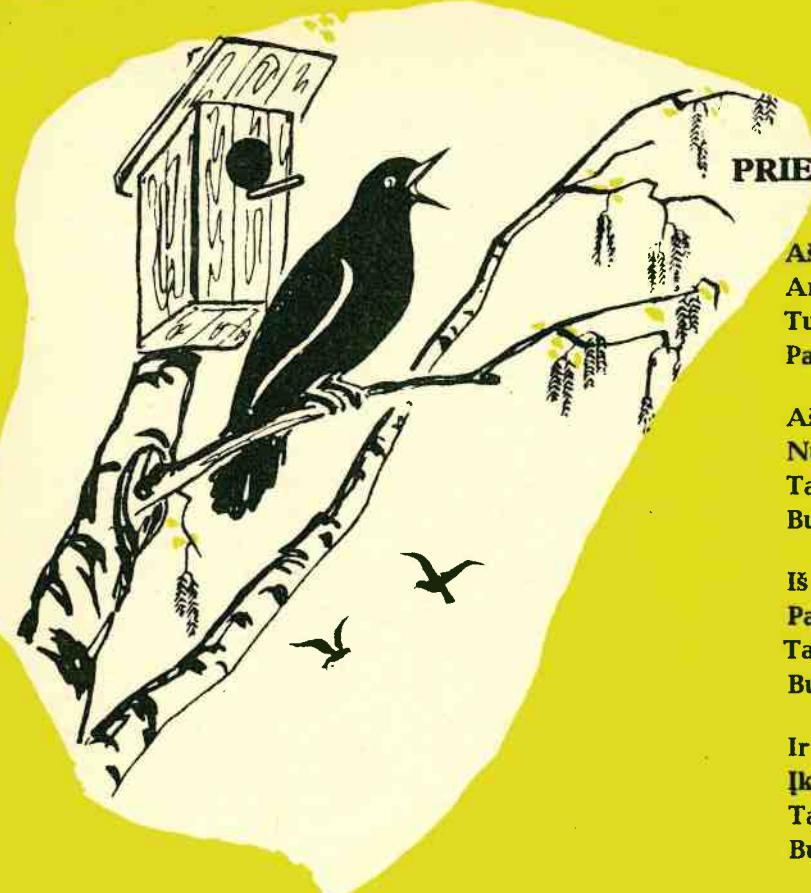
Dirvoje iš traktoriuko
Dūmų kamuoliai parūko,
Tekinas séjon jis skuba.

Linksmas lašas krinta, šnara,
Pumpurėliai lašą geria,
Medžiams audžia naują rūbą...

Pamiškėj geneliai kala,
Braidžioja vaikai po balą.
Prausia srovės žalią taką.

Ir pavasaris, ir gélés
Po šaltos žiemužės kélės...
Sidabru upeliai teka.

PRIE VARNENŲ INKILELIO

Aš įkéliau inkilélij
Ant šakos, ant šakos.
Tuoj atlėks linksmi varnénai,
Padékos, padékos.

Aš mažutį inkilélij
Nudažiau, nudažiau:
Taip varnénų šeimynélei
Bus gražiau, bus gražiau.

Iš šiaudų gūžtelę mažą
Padariau, padariau.
Taip varnénui — mano svečlui—
Bus geriau, bus geriau.

Ir šiltų pükelių sauja
Įkračiau, įkračiau:
Taip mažučiams varnéniuukams
Bus šilčiau, bus šilčiau.

Prie varnénų inkilélio
Aš dairaus, aš dairaus:
Jo véjelai né audružés
Nesugriaus, nesugriaus.

PILIAKALNÉLIS PRIE NERIES

Kur aš nueisiu, nukeliausiu,
Mane kaip pasaka kerës
Kalnelis
Su klevu
Pakrilauséj,
Piliakalnélis prie Neries.

Tenai per žiemą,
Vasaréle
Bangelés laimę man šnarës,
Kur rasiu kitą —
Tokį mielą
Piliakalnélį prie Neries?!

VAIVORYKŠTĘ EŽERĄ SEMIA

Toli toli perkūnas trankės,
O aš upeliuose braidžiau.
Staiga vaivorykštę kaip lanką
Melsvoj padangėj pamačiau.

Pakilusi aukštai virš žemės,
Nulinkus ežero kraštan...
Tur büt, kad vandenį ji semia
Iš vieno ežero kitan...

Lekiu pas tėtį ir pas mamą,
Lekiu ir šūkauju visiems:
— Vaivorykštė! Ar matot?!

Semial..

Tuoj visą ežerą išsems!..

Man sako tėtis ir mamytė:
— Prieš saulę spalvinas lašai:
Gali vaivorykštę mažytę
Upely žybtelt ir patsai.

ZEMUOGYTĖ

Buvo daug baltų žiedelių,
Tartum sniego —
Ligi kelių...

Bridom éjom
Ir žiūrėjom,
Kaip saulutė
Liepė véjam:
— Nuraškykit
Žiedelius
Ir barstykit,
Kur paklius...

Augo sirpo žemuogytė,
Vos iš samanų matyti.
Kai nubégome
Į girią —
Kas tik valgo,
Tas ją giria:
— Žemuogytė,
Tu girdi?
Kaip medutis
Tu saldi!..

Emiau upelį rykšte tvoti,
Saulutė spalvino lašus:
— Vaivorykštė, skubék spalvoti
Pakalnių upelius visus!

VASAROS MUZIKANTAI

— Žiogeli,
Treptelk kojele
Ir supkis smilgele žalia.
Įtempk visas visas stygas
Ir šok,
Ir grok
Dainas smagias.
Ir aš čionai,
Ir aš — kur tu —
Žalioj pievelėje
Kartu.

— Lakštute,
Virpink kankleles,
Kankliuok linksmąsias daineles.
Paplak-paplak!..
Kinkyk-kinkyk!..
Šimtu stygelių
Grok išsyk.
Ir aš čionai,
Ir aš — kur tu —
Žalioj pievelėje
Kartu.

Žiogelis
Supas smilgele
Ir groja smuiku —
Tra-lia-lia...
Lakštutė
Taiso kankleles,
Kankliuos ji savo daineles.
O aš
Po pušelev žalia
Abiem pritarsiu
Dūdele.

GRĒBĖJELĖ

Man gréblelis išrašytas —
Brolužėlio dovana.
— Labas rytas! Labas rytas! —
Pievos sveikina mane.

AŠ mažoji grēbėjelė
Su klevvelio grēbliuku,
Greit skrendu kaip plaštakėlė
Pievų žydinčiu taku.

— Sveikas gyvas, mielas tétil!
Tai pripovét pradalgiai!
AŠ atbégau jums padéti,
Daug darbelio čia regiu.

Man gréblelis išrašytas —
Brolužėlio dovana.
— Labas rytas! Labas rytas! —
Pievos sveikina mane.

KNYGŲ DĒZUTĖ

Margais geneliais išrašytą
Dėžutę rankoje nešu.
Padovanojo ją mamytė,
Nes aš pirmokė jau esu.

Dėžutėj kuždas vadovėliai,
Pieštukai turi namukus.
Aš kaip kregždutė skrajūnélė
Skubu takeliais per laukus.

PENKETUKĄ AŠ GAVAU

Šiandien linksmas dainavau:
Penketuką aš gavau.
— Sveikas gyvas, penketuk,
Visados man draugas bük!

Skaičiavau aš daug geriau
Ir klaidų nebedariau.
— Sveikas gyvas, penketuk,
Vėl atbėki, neužtruk!

KREGŽDUČIŲ TELEFONAS

Pakely vielutės plonos
Ant stulpų.
Dzin! — kregždučių telefonas —
Tū-tū-tū!..

Skambina mažytis Vytas
Pasvalin:
— Ei, mamyte! Labas rytas! —
Dzin-dzin-dzin!..

Pabaigiau gerai mokyklą —
Dzin-dzin-dzin!..
Ryt važiuoju į stovyklą
Pajūrin.

Neša žinią vielos plonos
Vis tolyn,
Skamba skamba telefonas —
Dzin-dzin-dzin!..

AŠ PATS

— Nevesk, mamyte,
Už rankutės...
Jau palydėjai...
Jau gana.
Aš pats nueisiu,
Pats, mamute,
Nors tu sakai:
— Pirma diena...

Man sąsiuvinį
Ir knygele,
Pieštuką
Dovanojai tu.
Mokyklon pats surasiu kelią,
Nubėgsiu
Su draugais kartu.

MOKYKLOS NAMAS

Žali berželiai šlama
Viršūnėm supintom.
Gražus mokyklos namas
Po viršūnélém tom.

Žiogrelis gale stogo
Su vėjo gaidžiu.
Daug obelų išsprogo
Sodely prie takų.

Baltieji inkiliukai
Berželiuose žaliuos,
Į saulę atsisuke,
Traliuos, traliuos, traliuos...

Žali berželiai šlama
Viršūnėm supintom.
Gražus mokyklos namas
Po viršūnélém tom.

DĒDĒ DERLIUS

Rudenėlis barstos auksu,
O šalnutė — perlais.
Prie šviesaus namelio lauksiu
Gero dėdės Derliaus.

Jis ateina! Ant kepurės
Riešutai ir gilės.
Rankoj dėdė kraité turi,
Didelę ir gilią.

Nešas Derlius lyg aruodą
Maišą šimtapūrį
Ir į daržą, ir į sodą
Meiliai pasižiūri.

Žengia Derlius, riečia ūsą
Su šalnutės perlais.
Ir visi tévynėj mūsų
Laukia dėdės Derliaus.

SODAS TRIUKŠMAUJA

— Gelbėkit! Gelbėkit!

Obelys šaukia.

Kriausės dejuoja:

— Oi, kaip sunkul..

Vaisiai raudoni,

Vaisiai geltoni

Svyra ir byra

Mums nuo šakų.

— Derliau dėdule,

Mielas kaimyne,

Kam ant šakelių

Mus palikai?!

Jei pramiegosi,

Greit nenuskyneš,

Ką pasakys tau

Ziemą vaikai?!

— Sa jūs, rėksneliai,

Raudonšonaičiai!

Matot — atbégam

Net ristute:

Šimtas berniukų,

Šimtas mergaičių,

Kopėčių šimtas!..

Aš su kraite.

— Skinkite

Rinkite

Obuolius, kriausės!

Šiukštu, nelaužykit

Medžių šakų!

Aš va nupynės

Kraité didžiausią,

Kriausės

Saldžiausias

Ziemai renku.

MIŠKO GUDRUOLIAI

Kas pakibo ant lazdyno,
Ant šakelių, ant aukštų?
Dédé Derlius pakabino
Šimtą saujų riešutų.

Uogienojus kas apkarstė
Karoliukų pynele?
Dédé Derlius ten pribarstė
Uogų sauja didžiule.

Kas pritupdė raudonviršiu
Samanélių pataluos?
Dédé grybų nepamiršo —
Éjo ir paséjo juos.

Riešutai žaliom kepurėm
Užsimovė lig ausų:
— Pasislépt gerai mes turim
Nuo vaikučių, nuo visų.

Spanguolytė raudonoji
Nucipeno į balas
Ir galvojo ilgakojė,
Kad jos niekas nesuras.

Baravykai ir ruduokės
Šmukšt į samanas slapčia
Ir linksmai kvatojo, juokės:
— Koks gudruolis ras mus čia?

Kaip ten buvo, kaip nebuvo —
Derlius sukviétė vaikus:
Jie ištraukė iš slėptuvio
Uogas ir baravykus.

Riešutėliai — guru-guru...
Émė juos vaikai raškyt
Ir priraškė šimtą pūrų:
— Ačiū, ačiū tau, dédyt!

SNIEGO KAMUOLIUKAS

Kiškis piškis kraipo ausį
Ant pusnyno.
— Šoksiu šuolij kuo didžiausią
Lig beržyno.

Juokias saulė, juokias miškas,
Juokias rytas...
I pakalnę kiškis piškis
Ritas, ritas...

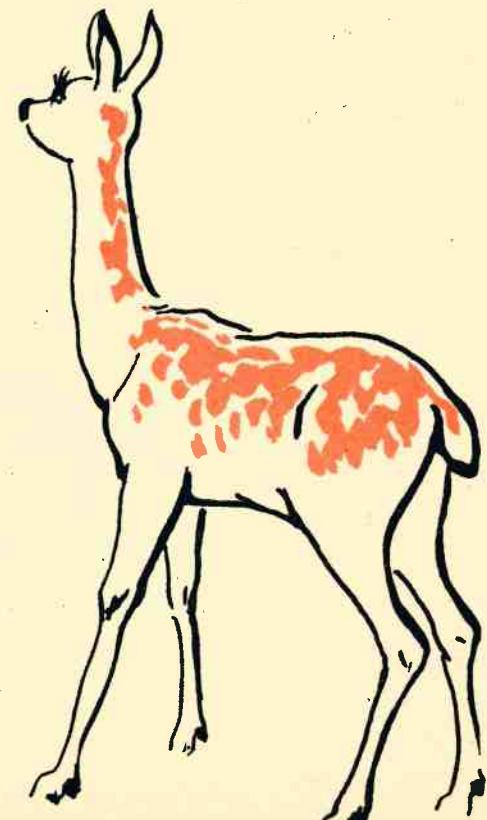
Žybsi snaigės, vėjas sukas,
Šviliau kaukia...
Ritas sniego kamuoliukas
Per palaukę.

ŽIEMOS PIRKELĖ

Rikiuojasi pušelės
Palaukėj ties giria,
O jų šakelės žalios
Su sniego kepure.

Po tom žaliom šakutėm
Stirnaitė atkeliaus,
Maža maža pirkutė
Čia žvėrelius priglaus.

Rikiuojasi pušelės
Palaukėj ties giria.
Šilta šilta pirkelė
Po sniego kepure.

AŠ IR ŽVIRBLIUKAS

Aš turiu kailiukų paltą,
Nupirktą tėtuko.

— Ei, žvirbliuk, ar tau nešalta
Ziemą be paltuko?

Aš dėviu kepurę žalią —
Dovaną mamytės.

— Ei, žvirbliuk, ar tau nešala
Per speigus ausytės?

Kraipo žvirblis uodegėlę,
Kaip šluotelę miklią:

— Ei, broleli, seserėle,
Man įrenk lesykla.

Aš be batų, be kepurės,
Be kailiukų palto,
Bet skraidysiu nepašiureš,
Ir nebus man šalta.

MIEGA DUONA

Sniego žérintį pusnyną
Tėtis patalu vadina.

— Šaltas patalas, tėveli,
Kas po juo miegoti gali?

— Aišku, ne vaikučiai miega:
Kiškiai kasasi į sniegą,
Ir kurapkos, ir net lapės
Po pusnynu baltu slepias.

Po tuo patalu neplonu, —
Tėtis sako, —
Miega duona.

Sidabriniuos pataluos
Ją žiemužė sups, liūliuos.

T U R I N Y S

Biljūnėlis žalias	3	Ponaičiukas	22
Debeselių tiltas	4	Didžiausias tinginys . .	22
Kur bėgo obelėlė	4	Kalp katinėlis skraidė .	23
Genių kalvė	5	Tuoj ir rytoj	23
Nematytas baravykas	5	Metų pasaka	24
Dainelė apie riešutus . . .	6	Zali batukai	25
Žuvys	7	Lietučiui lyjant	25
Veidrodėlis	7	Prie varnėnų inkilėlio .	26
Berželis	8	Pilliakalnėlis prie Nerės .	26
Raiba antelė	9	Vaivorykštė ežerą semia .	27
Vandens lelija	9	Žemuogytė	27
Kopū žolytė	9	Vasaros muzikantai . .	28
Sveikil	10	Grėbėjėlė	29
Tėviškė prie Nemuno	11	Knygų dėžutė	30
Baubas	12	Penketuką aš gavau . .	30
Granata	12	Kregždučių telefonas . .	30
Prie turistų laužo	13	Aš pats	31
Geras vadas	14	Mokyklos namas	31
Matas akrobatas	15	Dédé Derlius	32
Saulutė	16	Sodas triukšmauja . . .	32
Aš bėgu, mamytė	16	Miško gudruolių . . .	33
Vasaružės sniegas	17	Žiemos pirkelė	34
Žvėrelių norai	18	Sniego kamuoliukas . .	34
Laukia karoselių	20	Aš ir žvirbliukas . . .	35
Bériukas	20	Miega duona	35
Vlščiukų mama	21		

Jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikams

А. Матутис, РАДУГА ОЗЕРО ПЪЁТ
На литовском языке

Redaktorius J. Žemaitis
Techn. redaktorių Č. Vyšomirskis
Korektorė V. Ražinskienė

Pasirašyta spaudai 1958.I.8. Leidinio Nr. 2386.
Tiražas 25.000 egz. Popierius 70×92 $\frac{1}{16}$ — 1,125
pop. lap. = 4,97 sp. lank.; 4,6 leidyb. lank. Spaudė
Valst. K. Poželos v. sp. Kaune, Puškinio g. Nr. 11.
Užs. Nr. 3879. Kaina rb 2,30.